



PRESENTACIÓN

Volverse un cuerpo de agua, con comisariado de Javier Sánchez Martínez y la participación de los artistas Ana Laura Aláez y Gabriel Pericàs, es el proyecto expositivo ganador de la convocatoria abierta que el Instituto de Estudios Baleáricos (IEB) lanza cada año para promover y dar visibilidad en su estand de ARCOmadrid a la creación artística del ámbito de las artes visuales de las Islas Baleares.

La propuesta fue seleccionada por una comisión de valoración compuesta por Pilar Cruz, comisaria; Sebastià Mascaró Cabrer, comisario; Juan González de Riancho, galerista; Karen Müller, responsable del área de artes visuales del IEB, y Llorenç Perelló, director del IEB.

PRESENTACIÓ

Tornar-se un cos d'aigua, amb comissariat de Javier Sánchez Martínez i la participació dels artistes Ana Laura Aláez i Gabriel Pericàs, és el projecte expositiu guanyador de la convocatòria oberta que l'Institut d'Estudis Balàrics (IEB) llança cada any per promoure i donar visibilitat en el seu estand a ARCOmadrid a la creació artística de l'àmbit de les arts visuals.

La proposta va ser seleccionada per una comissió de valoració composta per Pilar Cruz, comissària; Sebastià Mascaró Cabrer, comissari; Juan González de Riancho, galerista; Karen Müller, cap de l'àrea d'arts visuals de l'IEB, i Llorenç Perelló, director de l'IEB.

PRESENTATION

Becoming a Body of Water, curated by Javier Sánchez Martínez and featuring the work of artists Ana Laura Aláez and Gabriel Pericàs, is the winning exhibition project of the open call launched annually by the Institute of Balearic Studies (IEB) to promote and showcase the visual arts of the Balearic Islands at its booth at ARCOmadrid.

The proposal was selected by an evaluation committee composed of Pilar Cruz, curator; Sebastià Mascaró Cabrer, curator; Juan González de Riancho, gallery owner; Karen Müller, head of the visual arts department at the IEB; and Llorenç Perelló, director of the IEB.



Volverse un cuerpo de agua

Ana Laura Aláez y Gabriel Pericàs
Comisariado por Javier Sánchez Martínez



Volverse un cuerpo de agua



Ana Laura Aláez, *La bestia*, 2022.
Fotografía / Fotografia / Photography: Ana Laura Aláez



ANA LAURA ALÁEZ	GABRIEL PERICÀS
Un categórico «no» definió su periodo de formación: «No puedes dedicarte al arte porque perteneces a la clase obrera»; «Sin ayuda nunca vas a lograr ser autónoma»; «Lo que haces no es escultura... Era un eco de fondo que enfatizaba cierta imposibilidad por definir su género biológico en sus propios términos. Lo más urgente era sobrevivir ante aquella realidad aplastante. Y como no había nada que perder, acciones insignificantes que no aspiraban a obtener un resultado material fueron lo que —sin saberlo— le hizo acercarse al arte. Esos «noes» se iban a convertir en «sies»: 1997, <i>She Astronauts</i> , Sala Montcada, Barcelona; 2000, <i>Dance & Disco</i> , Espacio I, MNCARS, Madrid; 2001, 49.* Bienal de Venecia, pabellón español; 2003, <i>Beauty Cabinet Prototype</i> , Palacio de Tokio, París; 2004, <i>Hell Disco</i> , Museo de Arte Palacio del Tenis, Helsinki, y Centro Cultural de España, México; 2005, <i>The Real Royal Trip</i> , PSI, MoMA, Nueva York; 2005, <i>Kiss the Frog, The Art of Transformation</i> , Museo Nacional de Arte, Arquitectura y Diseño de Oslo; 2006, <i>Arquitectura de Sonido</i> , Museo Banco de la República, Bogotá, Colombia; 2007, <i>Cartografía del Arte Contemporáneo en Euskadi</i> , Guggenheim, Bilbao; 2008, <i>Bridge of Light</i> , Centro de Arte de Towada, Japón; 2008, <i>Pabellón de escultura</i> , MUSAC, León; 2019-2021, <i>Todos los conciertos, todas las noches, todo vacío</i> , CA2M, Madrid, y Centro Azkuna, Bilbao; 2023, Trienal Oku-Noto, Suzu, Japón; 2024, <i>Soy Palacio / Soy Establo</i> , Es Baluard Museo de Arte Contemporáneo de Palma, Mallorca.	Gabriel Pericàs es artista, escritor y editor. Es licenciado en Bellas Artes por la Universidad de Barcelona y realizó un máster en Bellas Artes en Parsons, The New School (Nueva York) con una beca Fulbright. Su trabajo ha sido presentado en exposiciones individuales en digestivo (Madrid), la Galería Pelaires (Palma), la Galería PM8 / Francisco Salas (Vigo), el Casal Solleric (Palma) y la Fundación Joan Miró (Barcelona), entre otros espacios. Asimismo, ha participado en exposiciones colectivas en ciudades como São Paulo, Madrid, Barcelona, París y Nueva York. Ha realizado residencias en Gasworks (Londres) y Tabakalera (San Sebastián), y recientemente ha recibido la Beca de Arte de la Fundación Botín y el Premio Generaciones de la Fundación Montemadrid. En 2023 publicó <i>The History of Lubrication</i> (Printed Matter, Inc., Nueva York), proyecto que se ha presentado como <i>performance</i> en Celador (Bruselas), La Capella (Barcelona) y la Fundación Emily Harvey (Nueva York). Anteriormente había publicado <i>Puff!</i> (Biel Books / Injuve, Madrid) y <i>Madera curvada</i> (Fabra i Coats, Barcelona). Desde 2013 dirige la microeditorial de libros de artista Biel Books. Actualmente vive y trabaja entre Mallorca y Nueva York.

JAVIER SÁNCHEZ MARTÍNEZ
Estudia Bellas Artes y Filosofía en Granada, pero en realidad se forma en los estudios y las bibliotecas. Su inquietud por la historia de las exposiciones y la práctica del comisariado lo lleva a cursar un máster en el Centro de Estudios Curatoriales del Bard College, Nueva York. Durante varias temporadas coordina un proyecto de arte público en Governors Island antes de marcharse a Houston, donde pasa tres años en el Museo de Arte Blaffer. A su vuelta entra a formar parte del equipo de Es Baluard, Museo de Arte Contemporáneo de Palma y, posteriormente, de la Fundación TBA21. En la actualidad trabaja como comisario independiente y vive en la sierra oeste de Madrid.

Tornar-se un cos d'aigua



ANA LAURA ALÁEZ	GABRIEL PERICÀS
Un categòric «no» va definir el seu període de formació: «No et pots dedicar a l'art perquè pertanys a la classe obrera»; «Sense ajuda mai no aconseguiràs ser autònoma»; «El que fas no és escultura... Era un eco de fons que emfasitzava certa impossibilitat per definir el seu gènere biològic en els seus propis termes. El més urgent era sobreviure a aquella realitat aclaparadora. I, com que no hi havia res a perdre, accions insignificants que no aspiraven a obtenir un resultat material van ser el que —sense saber-ho— l'acostà a l'art. Aquests «nos» es convertiren en «sis»: 1997, <i>She Astronauts</i> , Sala Montcada, Barcelona; 2000, <i>Dance & Disco</i> , Espacio I, MNCARS, Madrid; 2001, 49a Biennal de Venècia, pavel·l espanyol; 2003, <i>Beauty Cabinet Prototype</i> , Palau de Tòquio, París; 2004, <i>Hell Disco</i> , Museu d'Art Palau del Tennis, Helsinki, i Centre Cultural d'Espanya, Mèxic; 2005, <i>The Real Royal Trip</i> , PSI, MoMA, Nova York; 2005, <i>Kiss the Frog, The Art of Transformation</i> , Museu Nacional d'Art, Arquitectura i Disseny d'Oslo; 2006, <i>Arquitectura de Sonido</i> , Museu Banc de la República, Bogotá, Colòmbia; 2007, <i>Cartografia del Arte Contemporáneo en Euskadi</i> , Guggenheim, Bilbao; 2008, <i>Bridge of Light</i> , Centre d'Art de Towada, Japó; 2008, <i>Pabellón de escultura</i> , MUSAC, Lleó; 2019-2021, <i>Todos los conciertos, todas las noches, todo vacío</i> , CA2M, Madrid, i Centre Azkuna, Bilbao; 2023, Triennial Oku-Noto, Suzu, Japó; 2024, <i>Soy Palacio / Soy Establo</i> , Es Baluard Museu d'Art Contemporani de Palma, Mallorca.	Gabriel Pericàs és artista, escriptor i editor. És llicenciat en Belles Arts per la Universitat de Barcelona i va fer un màster en Belles Arts a Parsons, The New School (Nova York) amb una beca Fulbright. El seu treball ha estat presentat en exposicions individuals a digestivo (Madrid), la Galería Pelaires (Palma), la Galería PM8 / Francisco Salas (Vigo), el Casal Solleric (Palma) i la Fundació Joan Miró (Barcelona), entre altres espais. Així mateix, ha participat en exposicions col·lectives a ciutats com São Paulo, Madrid, Barcelona, París i Nova York. Ha fet residències a Gasworks (Londres) i Tabakalera (Sant Sebastià), i recentment ha rebut la Beca d'Art de la Fundació Botín i el Premi Generaciones de la Fundació Montemadrid. El 2023 va publicar <i>The History of Lubrication</i> (Printed Matter, Inc., Nova York), projecte que s'ha presentat com a performance a Celador (Bruselles), La Capella (Barcelona) i la Fundació Emily Harvey (Nova York). Anteriorment havia publicat <i>Puff!</i> (Biel Books / Injuve, Madrid) i <i>Madera curvada</i> (Fabra i Coats, Barcelona). Des de 2013 dirigeix la microeditorial de llibres d'artista Biel Books. Actualment viu i treballa entre Mallorca i Nova York.

Tornar-se un cos d'aigua posa en relació diversos treballs d'Aláez i Pericàs amb l'objectiu de desplegar un imaginari alternatiu del cos. L'origen d'aquest imaginari es troba en la revolució cultural i social que comporta pensar que viure és estar inserit en una trama d'interdependències amb altres éssers amb qui no tan sols compartim ascendències evolutives i maneres d'estar viu, sinó un destí col·lectiu i una vulnerabilitat mútua. Aquest nou pensament ecològic exigeix, a més, transformar l'individualisme, l'antropocentrisme i la lògica binària que regeixen la nostra concepció de la corporalitat. Astrida Neimanis anomena aquesta transformació «tornar-se un cos d'aigua»: «Com a cossos d'aigua, ens percebem menys com a entitats aïllades i més com a remolins oceànics: soc un vòrtex singular i dinàmic que es dissol en una circulació fluida i complexa¹. Ser un cos d'aigua significa concebre's formant part d'una vasta xarxa de cossos d'aigua humans i no humans que operen a diferents escales espacials i temporals, i fer-se càrrec d'aquesta diferència.

En les escultures d'Aláez i Pericàs la lògica material dels cossos d'aigua es manifesta tant en les multiplicacions, els desbordaments i les confluències entre elements com en la permeabilitat que es produeix entre interiors i exteriors. Pensem en les estàtues en èxtasi de les santes de Bernini dibuixades per Aláez a *Ancestral Echoes* (2023), o en les corbes llargues que es tallen i s'embullen, indecises però curioses, a *Primer beso con lengua* (2022). Místiques i adolescents encarnen en aquestes obres diferents maneres d'estar obert a perdre la forma i desbordar-se més enllà d'un mateix. La circulació entre cossos també forma part de la investigació de Pericàs. En el seu llibre *The History of Lubrication* (2023) analitza les dimensions físiques, polítiques i afectives de la saliva. Paral·lelament a aquesta investigació, crea una sèrie d'escultures a partir d'objectes-contenedors que secciona, seqüència i solapa, i en què cada contacte és una forma de contagi. En la seva sèrie més recent d'escultures de paret, un grup d'elements còncics adherits als braços giratoris de diversos dispositius mecànics mòbils giren sense fi sobre si mateixos sense arribar mai a tocar-se.

JAVIER SÁNCHEZ MARTÍNEZ
Estudia Belles Arts i Filosofia a Granada, però realment es forma als estudis i les biblioteques. La seva inquietud per la història de les exposicions i la pràctica del comisariat el porta a cursar un màster al Centre d'Estudis Comissarials del Bard College, Nova York. Durant diverses temporades coordina un projecte d'art públic a Governors Island abans de anar-se'n a Houston, on passa tres anys al Museu d'Art Blaffer. A la tornada entra a formar part de l'equip d'Es Baluard, Museu d'Art Contemporani de Palma i, posteriorment, de la Fundació TBA21. Actualment treballa com a comisari independent i viu a la serra oest de Madrid.

Becoming a Body of Water



ANA LAURA ALÁEZ	GABRIEL PERICÀS
A categorial «no» defined her formative years: 'You can't devote yourself to art because you're working class'; 'Without help you will never be able to be independent'; 'What you do isn't sculpture'. It was a constant background echo that reinforced a sense of impossibility in defining her biological gender on her own terms. What mattered most was surviving that crushing reality. And since there was nothing to lose, insignificant actions that did not aspire to produce any material result were, without her realising it, what brought her closer to art. Those «noes» would go on to become «yeses»: 1997, <i>She Astronauts</i> , Sala Montcada, Barcelona; 2000, <i>Dance & Disco</i> , Espacio I, MNCARS, Madrid; 2001, 49th Venice Biennale, Spanish Pavilion; 2003, <i>Beauty Cabinet Prototype</i> , Palais de Tokyo, Paris; 2004, <i>Hell Disco</i> , Tennis Palace Museum of Art, Helsinki, and Centro Cultural de España, Mexico; 2005, <i>The Real Royal Trip</i> , PSI, MoMA, New York; 2005, <i>Kiss the Frog, The Art of Transformation</i> , National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo; 2006, <i>Architecture of Sound</i> , Banco de la República Museum, Bogotá, Colombia; 2007, <i>Cartography of Contemporary Art in the Basque Country</i> , Guggenheim, Bilbao; 2008, <i>Bridge of Light</i> , Towada Art Center, Japan; 2008, <i>Sculpture Pavilion</i> , MUSAC, León; 2019–2021, <i>All the Concerts, Every Night, Everything Empty</i> , CA2M, Madrid, and Azkuna Zentroa, Bilbao; 2023, Oku-Noto Triennale, Suzu, Japan; 2024, <i>Soy Palacio/ Soy Establo</i> , Es Baluard Museum of Contemporary Art of Palma, Mallorca.	Gabriel Pericàs is an artist, writer and publisher. He holds a BFA in Fine Arts from the University of Barcelona and completed an MFA in Fine Arts at Parsons, The New School (New York) with a Fulbright scholarship. His work has been presented in solo exhibitions at digestivo (Madrid), Galería Pelaires (Palma), Galería PM8 / Francisco Salas (Vigo), Casal Solleric (Palma) and the Joan Miró Foundation (Barcelona), among other venues. He has also participated in group exhibitions in cities such as São Paulo, Madrid, Barcelona, Paris, and New York. He has undertaken residencies at Gasworks (London) and Tabakalera (San Sebastián), and has recently received the Botín Foundation Art Grant and the Generaciones Award from the Montemadrid Foundation. In 2023 he published <i>The History of Lubrication</i> (Printed Matter, Inc., New York), a project that has been presented as a performance at Celador (Brussels), La Capella (Barcelona) and the Emily Harvey Foundation (New York). He previously published <i>Puff!</i> (Biel Books / Injuve, Madrid) and <i>Madera curvada</i> (Fabra i Coats, Barcelona). Since 2013 he has directed the artist's book micro-publishing house Biel Books. He currently lives and works between Mallorca and New York.

Becoming a Body of Water brings together several works by Aláez and Pericàs with the aim of unfolding an alternative imaginary of the body. The origin of this imaginary lies in the cultural and social revolution entailed in thinking that to live is to be embedded in a web of interdependencies with other beings with whom we share not only evolutionary ancestries and ways of being alive, but also a collective destiny and mutual vulnerability. This new ecological thinking also calls for a transformation of the individualism, anthropocentrism and binary logic that govern our conception of corporeality. Astrida Neimanis refers to this transformation as “becoming a body of water”: “As bodies of water, we perceive ourselves less as isolated entities and more as oceanic whirlpool: I am a singular, dynamic vortex that dissolves into a fluid and complex circulation.”² To be a body of water is to conceive of oneself as part of a vast network of human and more-than-human bodies of water operating at different spatial and temporal scales, and to take responsibility for this difference.

In the sculptures of Aláez and Pericàs, the material logic of bodies of water is manifested both in the multiplication, overflow and confluence of elements and in the permeability that takes place between interiors and exteriors. One might think of the statues of saints in ecstasy by Bernini drawn by Aláez in *Ancestral Echoes* (2023), or of the long curves that cut across and intertwine, hesitant yet curious, in *Primer beso con lengua* (2022). Mystics and adolescents here embody different ways of being open to losing form and spilling beyond oneself. Circulation between bodies also forms part of Pericàs's research. In his book *The History of Lubrication* (2023), he addresses the physical, political and affective dimensions of saliva. In parallel with this investigation, he has produced a series of sculptures made from “container–objects” that he cuts, sequences and overlaps, in which every contact becomes a form of contagion. In his most recent serie of wall sculptures, a group of conical elements attached to the rotating arms of several mobile mechanical devices spin endlessly around themselves without ever coming into contact with one another.

OBRAS EN EXPOSICIÓN OBRES EN EXPOSICIÓ WORKS ON DISPLAY		
ANA LAURA ALÁEZ		
1. <i>La bestia</i> , 2009 Escayola 60 × 60 × 60 cm	1. <i>La bestia</i> , 2009 Escaiola 60 × 60 × 60 cm	1. <i>La bestia</i> , 2009 Plaster 60 × 60 × 60 cm
2. <i>Primer beso con lengua</i> , 2022 Escayola i dibuixos 60 × 30 × 40 cm	2. <i>Primer beso con lengua</i> , 2022 Escaiola 60 × 30 × 40 cm	2. <i>Primer beso con lengua</i> , 2022 Plaster 60 × 30 × 40 cm
3. <i>Ancestral Echoes</i> , 2023 Escayola i dibuixos Dimensiones variables	3. <i>Ancestral Echoes</i> , 2023 Escaiola i dibuixos Dimensiones variables	3. <i>Ancestral Echoes</i> , 2023 Plaster and drawings Variable dimensions
Cortesía de: Galería Pelaires, Palma The RYDER Projects, Madrid	Cortesía de: Galería Pelaires, Palma The RYDER Projects, Madrid	Courtesy of: Galería Pelaires, Palma The RYDER Projects, Madrid
GABRIEL PERICÀS		
4. <i>Where it makes an X (Rotor #1)</i> , 2025 Vasos de papel, motor eléctrico, componentes de acero, aluminio y plástico, cableado, imanes de neodimio. 33 × 33 × 16 cm	4. <i>Where it makes an X (Rotor #1)</i> , 2025 Tassons de paper, motor elèctric, components d'acer, alumini i plàstic, cablejat, imants de neodimi. 33 × 33 × 16 cm	4. <i>Where it makes an X (Rotor #1)</i> , 2025 Paper cups, electric motor, steel, aluminum and plastic components, wiring, neodymium magnets 33 × 33 × 16 cm
5. <i>Relator (Rotor #2)</i> , 2025 Polipropileno, pintura acrílica, motor elèctric, components de acer, alumini i plàstic, cableado, imanes de neodimio. 31 × 31 × 16,5 cm	5. <i>Relator (Rotor #2)</i> , 2025 Polipropilè, pintura acrílica, motor elèctric, components d'acer, alumini i plàstic, cablejat, imants de neodimi. 31 × 31 × 16,5 cm	5. <i>Relator (Rotor #2)</i> , 2025 Polypropylene, acrylic paint, electric motor, steel, aluminum and plastic components, wiring, neodymium magnets. 31 × 31 × 16,5 cm
6. <i>Rolodex (Rotor #3)</i> , 2026 Polipropileno, PVC, esmalte sintético, tornillos y tuercas de acero, motor elétrico, componentes de acero, aluminio y plástico, cableado, imanes de neodimio. 33 × 33 × 16 cm	6. <i>Rolodex (Rotor #3)</i> , 2026 Polipropilè, PVC, esmalt sintètic, perns i femelles d'acer, motor elèctric, components d'acer, alumini i plàstic, cablejat, imants de neodimi. 33 × 33 × 16 cm	6. <i>Rolodex (Rotor #3)</i> , 2026 Polypropylene, PVC, synthetic enamel, steel screws and nuts, electric motor, steel components, aluminum and plastic, wiring, neodymium magnets. 33 × 33 × 16 cm
Cortesía de: Galería PM8 / Francisco Salas, Vigo	Cortesía de: Galería PM8 / Francisco Salas, Vigo	Courtesy of: Galería PM8 / Francisco Salas, Vigo
IMÁGENES EN EL DESPLEGABLE IMATGES AL DESPLEGABLE IMAGES FROM THE FOLD-OUT BROCHURE		
Documentación del movimiento de <i>Relator (Rotor #2)</i> , 2025, realizada por Gabriel Pericàs.	Documentació del moviment de <i>Relator (Rotor #2)</i> , 2025, realitzada per Gabriel Pericàs.	Documentation of the <i>Relator (Rotor #2)</i> movement, 2025, carried out by Gabriel Pericàs.
Estudio para el diseño del vinilo <i>Acaricia y Golpea</i> , 2023, de Ana Laura Aláez y Ascii.disko.	Estudi per al disseny del vinil <i>Acaricia y Golpea</i> , 2023, d'Ana Laura Aláez i Ascii.disko.	Study for the design of the vinyl record <i>Acaricia y Golpea</i> , 2023, by Ana Laura Aláez and Ascii.disko.
ARCOmadrid 2026 Feria Internacional de Arte Contemporáneo 4 - 8/3/2026 IPEMA Feria de Madrid Institut d'Estudis Baleàrics 9C25	EXPOSICIÓN Y PUBLICACIÓN EXPOSICIÓ I PUBLICACIÓ EXHIBITION AND PUBLICATION Artistas / Artistes / Artists Ana Laura Aláez y Gabriel Pericàs	
<i>Volverse un cuerpo de agua</i> Ana Laura Aláez y Gabriel Pericàs Comisariado por Javier Sánchez Martínez	Comisariado y texto / Comissariat i text / Curating and text Javier Sánchez Martínez	
Gobierno de las Islas Baleares Govern de les Illes Balears Government of the Balearic Islands	Producción y coordinación / Producció i coordinació / Production and co-ordination Karen Andrea Müller (IEB)	
Presidenta / President Margalida Prohens Rigo	Diseño / Disseny / Design Hastalastantas	
Consejería de Turismo, Cultura y Deportes / Conselleria de Turisme, Cultura i Esports / Regional Ministry of Tourism, Culture and Sports Jaume Bauzá Mayol	Traducción y corrección / Traducció i correcció / Translations Antònia Ramis (catalán, castellano) Dustin Duke Guerri (English)	
Secretaría Autonómica de Cultura y Deportes / Secretaria Autònoma de Cultura i Esports / Autonomous Secretariat of Culture and Sports Pedro Vidal Monserrat	Impresión / Impressió / Printed by Gráficas Planisi	
Dirección General de Cultura / Direcció General de Cultura / Culture Office Llorenc Perelló Rosselló	Transporte y montaje / Transport i muntatge / Shipment and installation Bartomeu Simonet	
Director del Instituto de Estudios Baleáricos (IEB) / Director de l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB) / Director of the Institute of Balearic Studies (IEB) Ignacio Flores Sancenón	Seguro / Assegurança / Insurance Tectus Brokers	
	DL / LD PM-00085-2026 www.ilebalearics.org	

JAVIER SÁNCHEZ MARTÍNEZ	
Javier Sánchez Martínez studied Fine Arts and Philosophy in Granada, though his real training took place in studios and libraries. His interest in the history of exhibitions and curatorial practice led him to complete an MFA at the Center for Curatorial Studies, Bard College, New York. For several seasons he coordinated a public art project on Governors Island before moving to Houston, where he spent three years at the Blaffer Art Museum. On returning, he joined the team at Es Baluard, Museum of Contemporary Art of Palma, and later the TBA21 Foundation. He currently works as Freelance curator and lives in the Western Sierra of Madrid.	